

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fôia. candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 82.

BRASIOVU, 1 Novembre|20 Octobre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 31 Octobre n.

Luptele dintre Gorni-Dubnicu si Telisiu au avut o stralucita inchiaiere in 28 l. c. prin luarea Telisiului impreuna cu alte 3 tunuri si cu alte cateva mii de prizonieri, intre cari si unu pasia. Cu tôte mesurile de precautiune ce le luase Osman-pasi'a intarindu mai multe puncte din partea despre vestu a Plevnei spre a 'si asigurá comunicatiunea cu Sofia, turcii au fostu respinsi din tôte pozitiunile lor si Osman cu óstea s'a este inchisu si pe deplinu incungiu ratu in Plevn'a, fora de a mai poté sperá la vreun altu ajutoriu afora de acel'a ce ei ofera propriile sale fortie. Chefket-pasi'a e batutu si Sulaiman-pasi'a abia va poté resiste cu cei 65.000 oameni ai sei óstei lui Tiarevici dela Lomu, care numera deja 130.000 omeni. Acuma se va vedé, óstea óstea lui Osman este séu nu aprovizionata pentru unu timpu mai indelungatu. Déca e adeveratu ce se scrie despre seracia, ce ar' domni in Plevn'a, atunci Osman in curundu trebuie séu se capituleze séu se faca o incercare desperata de a sparge anelulu de fortificatiuni, ce'lu incungiu ra, spre a scapá cu armat'a s'a in vreo parte.

Correspondintiele nóstre de mai la vale aduc detaliiu fôrte interesante despre evenimentele din jurulu Plevnei dela 19 pana la 25 Octobre a. c. Din prim'a scrisóre, in care unu alu doilea corespondinte ne descrie decursulu luptei dela 7/19 Oct., vedemu ca reluarea catu mai grabnica a atacului asup'r'a redutei turcesci devenise o necesitate, ca-ci bravele trupe din divisiunea a IV, cari dela inceputulu resbelului au statu totu in prim'a linia a focului, suportandu tôte ostenelele campaniei cu o rara abnegatiune de sine, ceréu se fia duse contra turciloru, ca-ci preferéu mai bine a se bate cu ei, decatu a mai stá in siantiurile umede sub foculu continuu alu inamicului.

Ori catu de mare se fi fostu increderea comandei supreme in divisiunea a IV, care a reportatu victori'a dela 30 Augustu, ar' fi trebuitu cá indata dupa acést'a lupta se i se fi acordatu puçinu repausu trecundu-o in line'a dou'a. Dér' cu tôte strapatiile suferite, trupele romane s'au luptatu si la 19 Oct. totu cu acelasi eroismu pe carelu admira tóta Europ'a, dér' nu au potutu reusi pentru ca turciloru le soséu necontentitu noue ajutorie. De ce nu au sositu aceste si romaniloru? Déca corpulu alu IX-lea russescu a statu paratu de ce nu a intratu in actiune? La aceste intrebari nici corespondentii nostri nici noi nu potemu responde. Fia de ajunsu a sci ca trupele romane din divisiunea II-a care inlocuesce pe a IV-a in siantiurile redutei romane ardu de impatientsia de a se mesurá din nou cu inamiculu. Bravii dorobanti, pe cari ii onoréza reu turcii numindui basibozuci „romani“, nu se voru lasá pana nu voru luá redut'a impreuna cu armele camaradiloru caduti la 19 Octobre.

Sciri telegrafice. — (Agenti'a gen. russa.)

Gorni-Studen, 12/24 Oct. O telegrama anuntia trist'a noutate, ca principele Sergiu de Leuchtenberg a fostu omoritu de unu glontiu in frunte in un'a din cele din urma recunósceri facuta de armat'a marelui duce mostenitoriu. Acést'a mórte, mórtea soldatului, a incheiatu cu demnitate scurt'a cariera a acestui principe.

Gorni-Studen, 13/25 Oct. Generalulu Gurko a luat cu o parte din garda dupa o lupta inversiunata de 10 óre o pozitiune intarita turcesca intre Gorni-Dubnik si Teleaiu. Densulu s'a stabilitu pe drumulu Sofiei, unde intarece pozitiunea prin noui siantiuri. Au fostu facuti priscinieri: Achmed-Efzi-pasi'a, siefulu seu de statu-majoru, multi oficiari, 3000 soldati si unu intregu regimentu de cavaleria; s'au luat asemenea 4 tunuri, multe pusci si munitiuni. Perderile nóstre sunt necunoscute, dér' sunt simtietórie. Tur-

cii au arboratu de doue ori drapelulu parlamentariu, si apoi au trasu asup'r'a trupeloru nóstre.

Parodim, 26 Oct. Marele duce comandantu-sieful a visitatu theatrulu luptei dela Gorni-Dubnik si pozitiunile cucerite. Purtarea trupeloru dela generalu pana la celu din urma soldatu a fostu admirabila. Perderile russiloru nu sunt inca cunoscute esactu, ele trebuie se fia de aprópe 2500 ómeni, ale turciloru, celu puçinu egale. Nici unulu nu a scapatu. Toti, cari n'au fostu ucisi, au fostu facuti prizonieri. S'au luat 80 oficiari, 4 tunuri si unu drapelu.

Paradim, 29 Octobre. — Eri Telisiulu a fostu atacatu si luat de russi. Sietepe tabore (batalióne) unu pasia, trei tunuri si mai multi oficiari au caditu in manile invingatoriloru.

De pe campulu de resbelu.

(Correspondentie particulare ale „Gaz. Transilvaniei“.)

Verbiti'a, 22 Octobre c. n.

Ve este cunoscutu, cu ce mari dificultati au avutu a se luptá trupele romane din faci'a Plevnei si ce incordari uriasie au trebuitu se faca spre a'si asigurá posesiunea primei redute dela Grivitz'a luata la 11 Sept. (30 Aug.) si spre a se apropiá prin construirea de siantiuri, transiuri si paralele, de a 2-a reduta (supranumita „Plevniti'a“). Este admirabila perseverantia, cu care a executatu divisiunea III-a si a IV-a romana lucrarile aceste de apropiere sub foculu inamicului, care nu incetá de a trage asupra lucratoriloru. Cu tôte ca a plouatu doue septemani si a si ninsu, trupele romane au continuatu cu lucrarile lor si au finitu si a patr'a si ultim'a paralela, care dela flanculu dreptu este 50 metre departe de redut'a turcesca, ar' dela flanculu stengu numai 20 metre. Mai este a se adauge, ca nu trece mai nici o di, in care turcii se nu fi atacatu pozitiunile romaniloru. Tôte aceste dese incaierari s'au finitu cu respingerea turciloru, cari nu au potutu se ié nici unu palmacu din terenulu ocupatu de trupele romane. Meritul celu mai mare in stapanirea si aperarea pozitiuniloru romane dela Grivitz'a 'lu are fora indoiéla divisiunea IV-a, care dela inceputulu resbelului a statu totu in prim'a linia, care a reportatu victori'a dela 11 Sept. si de atunci incóce a respinsu cu o rara bravura tôte atacurile turcesci indreptate asup'r'a redutei si a siantiuriloru romane. Ce nu a trebuitu se suferé pana acuma acést'a brava divisiune? Va fi destulu a aminti numai serviciulu extraordinariu greu si ostentoriu ce l'au avutu trupele din divisiunea IV in siantiurile, cari in urm'a ploiloru necontentite erau pline cu apa. Ostenelele aceste mari au facutu se péra de multu rosieatia de pe feçiele braviloru soldati, multele strapatie si lupte sangeróse le ineretira fruntile. Sub asemeni impregiurari erá fôrte naturala, ca trupele voiau mai bine a se bate cu turcii, facandu o incercare seriósa de a le luá redut'a, decatu a mai stá la panda in siantiuri sub o plóia continua de proiectile din reut'a turcesca. Romanii apropiandu-se atatu de multu de acést'a era si greu de a nu se nasce din desele incaierari mai nici o lupta mai seriósa.

Defigerea timpului, candu se se faca ataculu contra „Plevnitiiei“ s'a lasatu de catra comand'a suprema cu totul in voi'a si judecat'a comandantului divisiunii romane. In urm'a acést'a a destinatu colonelulu Anghelescu diu'a de 19 Oct. pentru ataculu redutei turcesci. De ambele parti ale acestei redute construira turcii, intrebuintiandu bine paus'a dilorlu din urma, mai multe traverse si marira astfeliu fruntulu de aperare. Afara de acést'a construira mai multe inaritari de pamentu inaintea fortulu Bucov'a. — In dilele utime romanii au simulatu mai multe atacuri spre a detrage atentiunea inamicului dela ataculu seriosu intentiunatu.

Dispositiunea atacului a fostu urmatórea: Unu batalionu din reg. V de dorobanti sub comand'a unui capitanu si batalionulu 1 de venatori sub comand'a majorului Comaneanu formara prim'a linia. In fruntea colónei mergea o trupa de voluntari compusa din dorobanti si din soldati de geniu, cari duceau cu sine fasine, gabióne si altu materialu necessariu pentru assaltu. In a dou'a linia erá alu 5-lea reg. de linia sub majorulu Leonu. Artileri'a divisiunii III-a cu 30 tunuri avea se bombardeze impreuna cu artileri'a divisiunii IV (cu 20 tunuri) redut'a inamica si fortulu Bucov'a. Ataculu avea se se faca asup'r'a frontului osticu si sud-osticu alu redutei turcesci. Partea nordu-ostica a frontu-

lui era observata de catra bataliónele 2 si 3 de venatori indereptulu carora stá divisiunea de reserva, gat'a fiindu de a respinge ori-ce ofensiva eventuala a turciloru.

Colón'a de atacu s'a pusu in miscare la 2 1/2 óre parasindu paralell'a a 4-a. Trupele nóstre in cateva minute si ajunsera la siantiulu turcescu, pe care'lu trecura. Aci se incinse o lupta crancena. Turcii se retraseru in parte din siantiu in interiorulu redutei; ei aperau cu mare resistintia unghiurile fortificatiunii. Foculu artileriei de ambele parti era nemai pomenitu si detunarile erau atatu de dese, incatu nu mai sciai din care parte veneau bombele. Turcii postasera pe dealulu dinaintea Plevnei o bateria calareatia, care erá spriginita de artileri'a forturiloru de acolo. Dorobantii si venatorii se luptau cu mare inversiunare, dér' nu le-a fostu cu potintia a se urcá pe escarpe din siantiurile, cari erau 3 metre afunde. De patru ori s'au aruncatu trupele romane c'unu formidabilu hurra asupra redutei, dér' nu au potutu se-o ié, ca-ci foculu omoritoriu alu turciloru din deretulu parapetelorlu ii intimpiná pe glassiulu redutei. Turcii priimira preste acést'a ajutoré insemnate pe la 3 óre p. m. Situatiunea atacatoriloru deveni totu mai grava si asia se decise retragerea trupeloru spre a le inlocui cu altele, avendu ambitiunea de a luá redut'a cu ori-ce pretiu.

Pana la 6 1/2 sér'a s'a formatu o noua colóna de atacu din regim. alu 7-lea de linia sub comand'a locot.-colonelulu Grigore Ioanu si in line'a a dou'a din regimentele 13 si 14 de dorobanti sub comand'a majorului Macri si a locot.-colonelulu Fotea. Russii au spriginitu ataculu din tôte bateriele lor si corpulu IX-lea russescu stá gat'a de a intrá in actiune, in casu candu lupt'a ar' luá dimensiuni mai mari. — Artileri'a a datu semnalulu la atacu, deschidendu sub conducerea comandantului ei a bravului colonelulu Herhtu unu bombardamentu terribilu asupra fortificatiuniloru turcesci. In timpu de 1/2 óra ardea deja satulu Bucova si parapetela redutelorlu turcesci erau numai nesce ruine. Trupele romane plecara la 6 óre din paralele. Regimentulu alu 7-lea ocupá siantiurile turcesci si se luptá cu mare esacerbare, cu tôte ca'si perduse comandantulu, care a fostu vulneratu. Se face nópte si lupt'a inca totu continuá fora resultatu. Soldatiloru le lipsescu mai cu séma mediulócele de a se sui pe escarpe si se vede, ca s'au sfiitu a intrebuintiá cadavrele cadutiloru pentru scopulu acést'a. Acuma venira la rondu trupele din line'a 2-a de atacu. La 7 1/2 sér'a se rapedira bravii dorobanti de mai multeori asupra fortulu cu-o furia nespusa. Unu hurra! indelungatu facú se resune campulu. In urm'a acést'a se latise scirea in cuartirulu generalu, ca romanii ar' fi luat redut'a ceea ce din nenorocire nu s'a adeveritu. Artileri'a turcesca amutise deja dér' cu atatu mai terribilu era foculu turciloru din reduta, cari puscau din patru siruri. Capitanulu Groz'a din statulu majoru si sublocotentulu Papazolu dela geniu, oficiaru de ordonantia alu col. Anghelescu au fostu raniti, dér' au remasu, dupa ce li s'au legatu ranele, in actiune. Doue incercari eroice au mai facutu trupele romane, cari parasira si reocupara de repetiteori siantiurile de a intrá in posesiunea redutei, avendu dupa atatea perderi macaru acést'a satisfacere, dér' n'au reusitu. De cate ori se apropiu de parapete, erau respinse de foculu aspru alu infanteriei turcesci, care nu incetá nici pe unu momentu, ca-ci turciloru le sosesau necontentitu ajutorie. Cu tôte aceste trebuie se fi perdutu si turcii celu puçinu vreo 700 ómeni. Puscaturile au incetatu la 9 1/2 óre, trupele obosite se retraseru si in nóptea cea rece strabateau vaietele vulneratiloru remasi in siantiuri, pe cari nu iau potutu aduce de acolo din caus'a focului inamicu. Perderile nóstre au fostu mari: 2 oficiari si 250 soldati morti, ér' 22 oficiari si 780 soldati raniti. Multe perderi au causatu trupele nóstre bombele, cari cadeau in paralele si cari sparganduse resturnau cate 8—10 ómeni. — Actiunea se fini asia dér' fora de altu resultatu, decatu acela, ca au caditu pe ambele parti o suma mare de ómeni. Trupele romane se batara si acuma cá intotdeauna cu cunoscut'a lor bravura, si déca nu au reusitu de astadata a luá redut'a, caus'a a fostu ca turcii, cari se aflau scutiti inderetulu fortificatiuniloru, primira in continuu noue ajutorie, pre candu rezervele romaniloru erau puçine.

Verbiti'a, 12/14 Oct. 1877.

Alaltaeri 10 Oct. la órele 12 1/2 se facú in cetare de arme pentru doue óre, spre a ingropá mortii remasi pe campulu de lupta. La ór'a

ficsata esi unu ofieru romanu din redut'a Gritz'a cu unu stégu albu si inaintandu spre redut'a turcésca, se intalni cu ofierulu turcu esitu totu pentru acestu scopu la jumetate distanti'a dintre ambele forturi. Ambi ofieri fora arme salutando respectuosu, se intielesera asupra modului, cumu are se urmeze ingroparea, ficsandu totodata si o linea de demarcatiune.

Dupa acést'a esira din ambele parti soldatii destinati pentru a aduná armele de pe campulu de lupta, si personalulu sanitariu pentru ingroparea cadavreloru. — Din partea nóstra se ingropara aprópe 250 cadavre, si credu ca cu ceva mai multe din partea turciloru.

Remarcabila la acésta ocaziune fú mirarea reciproca a soldatiloru, vedienduse de odata fačia in fačia venindu in contactu de aprópe, fora de a se mai gandi, ca cu vreo cateva minute mai inainte aruncau mórtea unii intr'altii. Ai nostri rideau de turci, facundu glume, la care nici turcii nu remaneau datori.

Comandantulu fortulu turcescu erá unu colonel, care vorbea perfectu limb'a franceza si care in conversatiune cu ai nostri se lansá si in aprecieri politice. Intre medicii esiti din reduta turcésca atrase admiratiunea generala unu doftoru romanu, care 'si-a facutu studiele in Vien'a si care tiene de nevasta o ruda a comerciantelu P. din Vien'a. Numele acestui medicu termina cu „ici.“ Elu dice, ca ar' mai avea in taber'a turcésca unu colegu totu romanu. Printre altele ne spuse, ca prisionierii nostri sunt fórte bine tratati de catra turci si ca chiaru densulu i-ar' fi cautatu. Intre acesti prisionieri ar' fi 1 majoru si 4 ofieri. Acést'a coincide exactu cu perderile nóstre in ultim'a lupta, in care nu se potea gasi urm'a a 4 ofieri.

Asupra starei armatei turcesci acestu patriotu nu poté séu nu indrasué a ne dá nici cele mai mici notitie. Elu erá elegantu imbracatu c'unu gherocu, vesta si pantaloni negri si cu fesu in capu. Asemenea erá bine imbracati si ceilalti ofieri si soldati turci, ceea ce ne-a surprinsu din cauza, ca noi eramu deprinsi ai vedé intr'o stare cu totul deplorabila. Se vede, ca Osman-pasi'a nea aretatu totu ce a avutu mai frumosi si mai bine imbracati.

Dorobantii nostri atragu admiratiunea generala a turciloru, cari vorbindu despre ei, ii numea mereu: „basibuzucii vostrii.“

Armele gasite si adunate de turci, cari erau ale nóstre, le facura piramida dinaintea fortulu si cerendule noi, ei intrebara pe Osman-pasi'a déca potu se le dé. Acést'a respunde: „Lasati armele pe campu, de unde le voru poté luá odata cu redut'a.“

Pe la órele 3 dupa terminarea misiunei toti se retraseru la locurile lor, schimbandu reciproc cele mai viui complimente. Indata ce campulu de lupta fú ér' liberu, se trase unu tunu dreptu semnalu, ca ostilitatile potu reincepe. De miratu este inse, ca dupa acestu semnalu si pana sér'a nu se trase din nici o parte macaru unu singuru focu. Se crede, ca caus'a a fostu, ca au remasu incantati unii de altii. Nu totu asia eri si astadi, in care dile avuramu bombardare generala de diminétia pana sér'a. Mane credu, ca o se ve potu scrie ceva mai interessantu din Valea Vidului-Iserului.

Verbit'a, in 13/25 Octobre a. e.

Spre a se impresurá pe deplinu Plevn'a primi generalulu Gurko eri 12/24 Oct. ordinu de a inaintá cu trupele de garda si cu cavaleria romana de sub comand'a s'a, ce se aflau pe platoulu dintre Vidu si Iseru asupr'a siosele: Plevn'a-Sofi'a spre a-o ocupá luandu astfeliu singur'a linea de operatiune care o mai avé Osman-pasi'a. In prevederea acestoru operatiuni Osman a intaritu inca din vreme satulu Gorni-Dubnicu precumu si alte puncte in vestulu Plevnei, pregatindusi astfeliu o linea de etape intarite pana la Sofi'a, care se-i servésca la o retragere eventuala séu chiaru numai pentru aducerea cu inlesnire a ajutórieloru si provisiuniloru pornite dela Sofi'a.

Asiadér' pentru a poté deveni stapanu pe sioséau'a susmentionata gen. Gurko ataca eri satulu Dubnicu si intaririle de acolo. Dupa o lupta crancena, care a duratu pana sér'a, armat'a chrestina remase in posesiunea satulu G.-Dubnicu si a unui fortu din apropiere margininduse din caus'a noptii a le aperá pe aceste pana a dou'a di, astadi, de unde apoi se continua ataculu si asupra celorlalte forturi de dincolo de siosea, cari stau in legatura cu punctele deja cucerite. Astadi din zori pe diua canouad'a a inceputu intr'unu modu aprópe

mai viu decatu eri, rezultatulu inse nu este cunoscutu. —

Mane speru a ve poté dá tóte detaliurile despre lupt'a de eri si astadi, adaugandu numai, ca eri armat'a russo-romana din partea despre sudostu si nordu a Plevnei a facutu o demonstratiune asupra Plevnei, deschidendu unu focu viuu pe tóta line'a si simulandú totodata miscari mari de trupa spre a atrage atentiunea ostirei turcesci si asupra acestoru puncte.

Inmormentarea lui Papiu Ilarianu.

Domineca demaneatia amu primitu dela Sibiu urmatórea depesia telegrafica :

Sibiu, 28 Octobre 1877 9 óre a. m.

Inmormentarea ilustrulu barbatu alu natiunéi **Alessandru Papiu Ilarianu** a fostu grandiósa, asistandu intrég'a inteligintia romana din locu si o multime de poporu din satele vecine. Au luat parte intre altii Escel. S'a metropolitulu Mironu Romanulu, prefectulu comite Wächter, primariulu orasiulu Kapp si multi magistrati, Romaninea, junimea academica din Vien'a, Pest'a, Clusiu, clericii greco-orient. au depusu cununi pe mormentu. Oratorii funebraii au fostu: Rusu, Babesiu si Petrescu.

Elia.

Anunciulu de mórte este subsemnatu de 12 notabili romani si suna asia :

Noi cei subsemnati venimu a ne impliní sar'ca datorintia cá amici si cá romani, cu anima sfasiata de dorere annunciandu natiunei romane, cumca pré-amatulu si multu stimatulu nostru conationalistu **Dr. Alessandru Papiu Ilarianu**, membru alu societatii academice romane, fostu profesore, ministru si procuroru-generalu in Romania, barbatu de inalt'a eruditiune si celu mai emininte zelu natiunale, dupa un'a scurta crisa de cincidile, Marti in 11/23 Octobre a. e., pe la óra de médiadi, prin paralisia creriloru a repausatu in Domnulu, in stabilimentulu provincialu de aici pentru alienati, in etate de 48 de ani.

Trist'a solenitate funebraia va avé locu la 15/27 Octobre dupa médiadi la 2 óre, pornindu conductulu dela amintitulu stabilimentu spre gradin'a dela biserica romana gr.-cath. din suburbiulu de josu, unde i se voru depune osamentele pentru eternu repausu.

Veniti deci fratiloru se-i damu onórea cea de pe urma!

Sibiu la 13/25 Octobre 1877.

N. Pope'a. Iac. Bolog'a. I. V. Russu. P. Dunc'a. Dr. Il. Puscariu. E. Macelariu. I. Hanni'a. V. Babesiu. Z. Boiu. Vis. Romanu. I. Popescu. Part. Cosm'a.

Despre decursulu inmormentarei mai primiramu inca urmatórea corespondintia :

Sibiu, in 29 Octobre 1877.

Actulu ceremoniei funebraii a neobositulu nostru istoricu si mare patriotu s'a celebratu Sambata cu cea mai mare pompa. Precisu la órele 2 se aflau la locuint'a unde erá depusu decedatulu mii de individi din tóte clasele societatii. Aici erá Esc. s'a par. metropolitu Mironu, membrii consistoriulu archidiecesanu, corpulu professoralu dela institutulu Andreianu, tóta inteligintia romana, autoritatile civile locali, anume comitele Vachter, v.-com. Gibbel, primariulu cetatii Kapp. direct. de posta Folert, si altii, tenerimea dela tóte institututele de invetiamentu, studenti, juristi, teologi, pedagogi si poporu nenumaratu.

Cá preoti au servitu Rsa d. protopopu I. V. Rusu, cu alti doi preoti si unu diaconu.

Punendu-se in miscare imasantulu convoiu, in frunte mergea capel'a militara, dupa aceea urmara studentii, juristii, elevii instit. Andreianu, chorulu acestor'a, preotii, carulu pomposu cu cosciugulu trasu de patru cai, de ambe laturile cate cu 16 barbati din inteligintia portandu mari luminari de cera aprinse, veni apoi Esc. s'a metropolitulu, reprezentantii autoritatiloru, onoratorii, inteligintia, poporu, si in fine multime de trasuri cu dame.

Nemidiulocitu inaintea carulu funebraiu unu teneru portá o frumósa cununa din partea familiei Hodosiu, cu inscriptiunea: Intru memoria iubitulu nostru unchiu **A. Papiu Ilarianu**. Jelnicii nepoti. Ér' pe cosciugu se aflau alte cincii cununi cu inscriptiuni aurii pe pantlice un'a fórte mare de flori naturali:

Lui A. Papiu Ilarianu. Romanimea; a dou'a Lui A. Papiu Ilarianu. Tenerimea romana din Vien'a; a trei'a: Lui A. Papiu Ilarianu. Tenerii romani din Budapest'a; a patr'a: Dela universitatea din Clusiu. Tenerii romani; in fine un'a a eleviloru din instit. ped.-teol. Andreianu. — Semne invederate de aderintia din partea natiunei, cu deosebire a tenerimei, a carei frate si parinte a fostu elu totu-déun'a.

Ajungundu la biserica gr.-cath., cosciugulu fú pusu pe unu catafalcu in midiuloculu bisericeii, aci dupa terminarea ceremonieloru bisericesci, delu protopopu Rusu rosti o cuventare frumósa, prin care areta meritele lui Ilarianu cá chrestinu si cá romanu; lenga mormentu, care se aflá in cimetiariulu bisericeii in partea de catra drumu, mai autaiu vorbi dlu V. Babesiu, aretandu mai pe largu meritele defunctulu pe terenulu scientific-literaru si publico-natiunale, in fine dlu Petra Petrescu, prin o cuventare scurta 'lu puse de modelu tenerimei preste totu.

Erá aprópe de órele 6 candu se termina acésta inmormentare rara.

Fia-care ne amu departatu petrinsi de cea mai adenca dorere. □

Revist'a politica.

Brasiovu, in 30 Octobre n.

Se anuntia ca ministrii austriaci si unguresci s'au reunitu intr'unu consiliu mare in Budapest'a spre a se consultá in privintia mesuriloru ce sunt a se luá dupace negociatiunile pentru reînnoirea tratatulu de vama si de comerci cu Germani'a n'au avutu nici unu resultat. Pana acuma dualistii nostri totu mai sperau ca Germani'a nu va luá in seriosu amenintariile sale cu ruperea negociatiuniloru vamale, acuma dupavedu ca Bismark nici-decumu nu glumescce sunt consternati cu totul. Abstragundu dela greutatea ce se nasce din opozitiunea economica a Germaniei pentru impacarea dualistica, de órece tratatulu de vama si de comerci cu Germani'a stá in neexistinsu cu cestiunea iinterióra de vama si de comerci, dela care depinde apoi obiectulu principálu alu pactulu dualisticu, stabilirea cutoei ce va avé se contribue Cis-si Translitanian'a la budgetulu comunu, tóta afacerea acést'a mai are inca si o insemnatate politica.

Déca nu se va poté créa unu provisoriu prelunginduse tratatulu presentu cu Germani'a inca pe unu timpu órecare, atunci trebui se fia introdusu neamenatu tarifulu autonomu, va se dica fiacare din tierile contractante, Germani'a, Austro-Ungari'a va avea tarifulu seu de vama propriu. De aci se nasce unu mare pericolu economicu cu deosebire pentru Ungari'a, care are interessu a si usurá catu mai multu esportulu productelor sale cude. Cumu va póte se'si ajunga acestu scopu inse déca Germani'a de o parte si Austria de alta voru sui tarifulu pentru importulu cerealielor unguresci? De aceea póte se aiba dreptate „Kelet“ din Clusiu, candu sustiene, ca crisa a ajunsu la culme prin incidentulu cu Germani'a, ca pericolulu ce se nasce din efu, nu e numai economicu ei si politicu. „Se dice — scrie „Kelet“ — ca Bismarek sta acuma sub influintia junkeriloru (aristocratiloru) acesti'a 'si temu productele de Ungari'a si pentru aceea ar' fi disu Bismarecu: „nu ne trebuie noue grau ungarescu, déca ne va trebui nilu da russulu mai eftinu; si numai cateodata ne va trebui.“ Acést'a ar' fi marea schimbare a politicei economice, a carei stea conducatoria e nu numai reactiunea, dér' totodata si simpathia russósca, póte si intrig'a.“

E prea naturalu, ca sub asemeni impregiarari pactulu dualisticu nu póte inaintá cu nici unu pasu. Mare este si temerea dualistiloru, cá nu cumva provisoriuulu ce va trebui se se introduca in cestiunea impacarei se dureze unu anu intregu. Mandatulu camerei ungare presente se finesce in Iuliu 1878, pentru aceea eschiamo „P. Lloyd“: „Impacarea trebuie se se efectueze de catra legislativ'a presenta séu ca nu se va efectui niciodata.“ Si intradeveru, cu reprezentantii de acuma ar' mai merge cumu ar merge, cine scie inse ce voru mai aduce alegerile viitorie? — Dér' óre nu predominese intentiunea de a aduce confusiune in tóte relatiunile dualistice prin traganarea impacarei? De acést'a se teme si „P. Lloyd“ cu ai sei.

Fačia cu multele sciri despre o mediatiune de pace, la care se dice ca ar' fi dispusa mai cu séma Angli'a, si inca chiaru la cererea sultanulu

este de interesu a sci ceea ce scrie despre acésta fîi'a oficiala „Wiener Abendpost“. Tóte scrisorile nóstre din Peterburg, scrie acea fîia, ne spunu, ca Russi'a e decisa a continuá resbelulu pana la ajungerea scopului, ce si l'a pusu, si relatiunile ce le primimu dela Constantinopolu ne descriu cu coloru viui preparatiunile ce se facu acolo pentru continuarea resbelului, si accentuéza totu-odata, ca Turci'a are de gandu a se aperá pana la estremu. Dupa informatiunile aceste pacea ar' fi dér' inca fôrte departata.

Cris'a din Franci'a nu mai e atatu de acuta decandu a dechiaratu „Moniteur universel“ ca ministeriulu va remané numai pana la deschiderea camereloru, care va avé locu in 5 Novembre. Se vorbesce ca este apropiata formarea unui cabinetu de afaceri. Mac-Mahon e inca nedecisu ce persóne se chiamo la guvernú.

Bucuresci, 16/28 Octobre 1877.

Conspiratorii ungorilor si anglii dau natiunei romanesci chiaru fora voi'a loru, testimoniulu celu mai stralucitu si convingatoriu, ca servitiulu ce damu noi in resbelulu acésta umanitatii si in specie libertatiei comerciale pe Dunare si pe marea négra, va trebui se fia recunoscutu la timpulu seu cá essentiala. Ungurii si anglii, fia-care din punctulu loru de vedere si din interesele loru particulare, n'au voitu nici-decuma cá si Romani'a se fie parte activa la acésta campania. De aici vene, ca ei mai antaiu 'si baté jocu de armat'a Romaniei; dupa aceea candu a vediutu ca ea se tiene fôrte bine la Dunare si ca este probabile cá se tréca, incepura se verse lacrimi de crocodilu dicuandu, ca le este fôrte mila de sarmanii romani, mai alesu ca éca, n'au nici ce mancá, nici cu ce se imbracá si ca tíer'a loru li se ruinédia. Dupace tóte acelea manopere nu le folosira nimicu, conspiratorii ungori din diu'a in care s'a sciutu ca trupele romanesci voru trece Dunarea nesmintitu, s'au si decisu a 'si castigá arme si munitiune cu scopu de a incalcá pamentulu romanescu. Acésta se intemplase inca din véra, tocma pre candu pe la dvóstra se proclamase legea stataria insocita de furci in comitatele locuite de romani. Dupace li s'a spartu complotulu in urmarea descopeririloru facute mai antaiu de politi'a russésca, vediendu agentii unguresci si englesesci, ca nici asia nu o scotu la cale cu romanii, schimbandu-si planulu, de 1 luna incóce agitédia cu totu adinsulu aici in tíera spre a irritá pe populatiuni cá se céra retragerea armatei din Bulgari'a, se amerintie pe ministrii cu dare in judecata si chiaru cu mórte, éra pe Domnulu cu detronare si cu instituire de regentia, déca nu vine acasa, cá si cumu in secolulu nostru suveranii nu s'ar' duce in calatorii cu lunile, si altii — buna-óra imperatulu Brasíliei, cu anulu intregu, fora cá administratiunea se suferé, déca ministrii sunt ómeni cumu se cade. De aici ve poteti esplicá atatu tienut'a unoru diarie din capitala, pe care nu vreu se le numescu, precumu si faimele minciunóse care se citescu in diariile straine vrasmasie noue, cumu e „N. fr. Presse“, „M. Tageblatt“, „P. Lloyd“, cele maghiare si cateva englesesci, care au inceputu se amerintie cu turburari interne, cu revolutiuni sangeróse inependu dela Turnu-Severinulu pana la marginile Bucovinei, pentru-ca asia séu se silésca pe Carolu a veni acasa cu óstea, séu se faca pe Europ'a a crede, ca este absolutu necesariu, cá se între trupe Austro-unguresci in Romani'a, spre a restabili pacea si linistea la noi.

Totu de aici vine si ametit'a pretensiune de a conchiamá camerele inainte de terminulu legale. Tóta lumea européna scia, ca in timpuri bellice se dá dictatur'a in man'a uniu'a, si ca potestatea legislativa astépta rezultatele cu gravitatea cuvenita ei; fora a renuntia catu de puçinu la drepturile sale suverane, ea numai le suspinde pe unu terminu óre-care. Si credu óre intrigantii si agentii inimiciloru nóstrei, ca maioritatile camereloru actuali voru condanná tienut'a de pana acumu a guberniulu? Ambele camere decretaseru aprópe in unanimitate mobilisarea si aperarea patriei pe lini'a Dunarei, séu in casu de necesitate si pe lini'a Carpatiloru. Ceea ce a facutu guberniulu preste acelu votu alu tíerei este, ca a trecut si Dunarea cu un'a parte considerabila din armata. Ce e dreptu, pentru acestu pasu alu seu guberniulu va avé a se justificá la timpulu seu, éra eu credu din parte-mi, ca acea justificare 'i va si succede perfectu. Natiunea romana nu are se pérda pe nici unu momentu din vedere, ca marele Viziru si Abdul-Kerim pasi'a cutediasera a tracta pe

suveranulu Romaniei cá pe ori-care pasia, poruncindu-i in primavér'a trecuta, cá se 'si supuna óstea s'a la comand'a loru; éra dupace intrara russii in Romani'a, vezirulu facu pe sultanulu Abdul-Hamid, cá se declare pe Carolu detronatu. Acea infamia o póte suferi altulu, unu turcu séu turcofilu, niciodata inse unu Hohenzollern, diu inse nici natiunea, nici camerele si nimeni din noi. De aceea vediuramu, ca aceleasi camere applaudate de natiunea intréga, au decretatu si proclamatu in dependinti'a perfecta, prin urmare si ruperea ori-caroru relatiuni de suzeranitate cu Pórt'a otomana. Déra independinti'a proclamata fora voi'a sultanulu si in contra lui, are trebuintia de aparare din momentulu proclamarei sale. Cu ce eramu se aparamu? Nu cumva cu condeiele diaristiloru? Se nu se faca de risulu lumei. Intrebarea este numai: Se mai poté apará independinti'a nóstra numai pe malulu stangu alu Dunarei, adeva de aci, de acasa?

Amu mai disu si o repetimu dupa cei mai probati comandanti si totu-odata ómeni politici ai Europei, ca pre catu timpu voru existe pe malulu dreptu alu Dunarei fortaretie si cetati fortificate complitu cá Ada-Calé, Rahov'a, Vidinu, Nicopole, Rusciucu, Silistri'a, Rassov'a, Hirsiov'a, Macinu, Isaccea, Tulcea si tóte acestea in potestatea celui ce va dominá in Constantinopole, fia acela turcu séu christianu, nu póte fi vorb'a nici de independinti'a si securitatea Romaniei, nici de neutralitatea Dunarei, nici de libertatea comerçului pe acelu mare fluviu. Turcii nu voru nici se audia de caderea si desarmarea acelor cetati si fortificatiuni. De pre malulu stangu nu le poti ruiná, nici desarmá; remane prin urmare cá se treci dincolo spre ai constringe cu forti'a se le desierte. Acésta stare de barbaria in care se afla malulu dreptu alu Dunarei, cá si Turci'a intréga, nu mai póte fi suferita, ci corabierea si comerçulu lumei pe acestu fluviu trebuie se fia regulatu intocma precumu este alu Renulu. Staturile suverane dela Renu inca versasera destulu sange pentru neutralisarea lui, pana candu abia in congressulu alu doilea dela Rastad (Dec. 1797) la propunerea si insistenti'a Directoriulu republicei francese se luá in discussiune libertatea navigatiunei pe Renu; éra in a. 1805 se inchiaia un'a conventiune sub Napoleonu I între Franci'a si Germani'a. Au mai remasu a se regulá diferentia essentiala cu Holand'a, care éra si dupa multe incercari, nu s'au potutu regulá definitivu, pana ce n'au cursu éra si sange in a. 1830, dupa care in 31 Martiu 1831 se inchiaia un'a conventiune si regulamentu aprópe definitivu între staturile riverane, care apoi se mai perfectiuná successive in anii urmatori pana la 1841. Intocma asia trebuie se se reguledie si cestiunea Dunarei, precumu se vede regulata a Renulu. Déra bine se fia intielesu: nici-decuma fora concursulu activu alu natiunei romane; decatu fora acésta, mai bine mórte. Déca Dunarea pentru alte staturi este arteria mare de comerçiu, ea pentru Romani'a este totu-odata arteria de viétia. Destulu ni s'a rapitu in drépt'a si in stang'a din teritoriulu nostru. A mai suferi cá se ni se lege arteri'a de viétia, de es. la Pórt'a de feru séu la Turnu-Severinulu, si la Sulin'a séu ori unde, nu ar' semnificá nici mai multu, nici mai puçinu, decatu ca voimu se abdicamu la esistenti'a nóstra si pe lenga aceea se suferimu dela turci si dela ori-cine insulte barbare, cá cele ce ni se aruncasera in façia mai antierti, candu se pusese de nou in discussiune diplomatica spargerea si regularea strimtoriloru dela Pórt'a de feru, éra noua ne dá turcii branci, dicuandu, ca acela este teritoriulu loru si ca noi nu avemu se ne amestecamu la regularea lui, decatu numai se ne supunemu. Nu se póte negá, ca ministrulu Beierescu se portase pe atunci voinescesce; déra pana candu éra se mai duredie acelea certe continue pentru fia-care urma de pamentu si pentru fia-care suditu romanescu?

Alte cause strategice si tactice, care au inpusu armatei nóstre necesitatea de a trece Dunarea, se voru aflá la timpulu seu din pen'a statulu majoru dupa inchiaierea pazei. Totu cause de acésta natura ar' poté fi si acelea, care ar' face pe guberniu cá se retraga armat'a din Bulgari'a, si eu ve potu asecurá, ca a fostu vorba si despre acésta inainte cu siese septemani, adeva dupa luarea Grivitiei, dupace incepuseru se viie mereu regiamente noue russesci si dupace Suleiman 'si sparsese capulu la Sipc'a o septemana intréga. Pe atunci se dicea: Noi ne facuramu datori'a cu lealitatea, ajutandu russiloru in momente critice, pre catu ne ajunsera poterile nóstre; éra acumu se ne întorcemu pe malulu nostru. Asia déra

inainte de spargerea complotulu ungurescu ai nóstrei compromiseru interesele tíerei si ale armatei in tóte privintiele. Evenimentele si chiaru unele conjuncturi politice le voru spune ce au se mai faca, se remana si pe érna in Bulgari'a, séu se tréca dincóce cu óstea; déra agitaciunile unguresci nu-i voru turburá intru nimicu, mai alesu ca ministrulu respectivu e di si nópte la postulu seu, cunósce bine pe agentii secreti, pe patronii unoru diarie vendute si resvendute, cumu si totu ce se planuesce in strad'a calvina si in strad'a S. Vineri. Nu voimu se tragemu la indoiéla patriotismulu opostiunei actuale, déra fiané permisu a ne indoi de sinceritatea ei catra guberniu. □

De sub pótele muntiloru apuseni, Octobre 1877.

Astadi, candu fratii nóstrei de dincolo de Carpati sangeru pe campulu de onóre pentru libertatea si independinti'a scumpei loru tíeri, pentru onórea numelui romanu; astadi, candu intreg'a lume si specialmente lumea latina privesce cu atentiune incordata si mandria asupr'a braviloru Romaniei, candu chiaru si in colib'a bietulu tíeranu audi oftari si rogatiuni ferbinti pentru victori'a armelor romane, e datorinti'a fia-carui romanu adevératu, ori si in ce unghiu ar' locui, a fi la culmea misiunei sale. Nici candu nu i s'a datu romanulu ocaziune mai bine-venita spre a documentá lumei, ca elu simtiesce adevératu romanescu, nici candu momentu mai oportunu spre a nimici acus'a tendentiósa a inimiciloru, ca romanulu e numai de gura nu si de fapta. Appellulu presiedintelui „Crucei rosie“ si diferitele corespondentie mai vechi si noue despre numerulu si starea ostentiloru vulnerati ai Romaniei, aréta destulu de chiaru fia-carui sufletu romanescu, ce are de a face cá romanu si chrestinu. Ostasii romani vulnerati, mutilati si franti de foculu si sabi'a inimiculu seculariu alu umanitatii si alu civilizatiunei striga cuprinsi de doreri, se le sarimu in ajutoriu, se nu i lasamu prada doreriloru infernali, deci romaniloru si romanceloru implinitive un'a din cele mai sante datorintie. Nu se cere dela nimenea ce e preste poterile sale, nu impossibilulu, dér' se pretinde cá se fimu demni de numele ce 'lu portamu. Déca pretinsii representanti ai civilizatiunei in orientu sacrificu pentru inimiculu seculariu alu acéstei'a pentru despotulu musulmanu, déca déjà de acumu pórtu prin orasiele si satele loru in triumfu semilun'a, acésta mai multu se nu ne uimésca, ei sustienu a 'si implini numai o datorintia façia de „fratii loru de unu sange“ cu acelesi aspiratiuni in viitoriu.

Dela erumperea resbelulu actualu se prevedé cá securu, ca fratii nóstrei de dincolo de Carpati voru avé se sangere pe campulu de lupta, se prevedé ca victimele voru fi enorme. Aceste victime striga adi la lumea romana dupa ajutoriu. In multe parti romanii 'si-au facutu datorinti'a façia cu sacrificiele ce s'au pretinsu, pana ce resbelulu inca nu luase dimensiuni atatu de infricosiate. Nu inse preste totu loculu, nu chiaru in unele parti ale patriei unde romanismulu este mai compactu, si mai luminatu, unde cu totu dreptulu se astépta cá romanii se lucre cá romani. Unulu din aceste tienuturi locuitu mai escluzivu de romani, sunt pótele muntiloru apuseni, unde inteliginti'a unita cu poporulu luminatu, ar' poté premerge cu esemplu si altoru tienuturi cu privire la facerea de colecte in bani, scama etc. pentru ranitii romani. Preotimea acésti tienutu e luminata, simtiemintele nationali nu i le póte d'sputá nimenea, deci cu totu dreptulu se astépta se-si faca datorinti'a romanescé si chrestinesce, ér' poporulu care se pórtu cu interesu nespusu de mare façia cu sórtea braviloru Romaniei si este entusiasmatu de cate-ori aude de vreo fapta eroica esecutata de soldatii romani, se va aretá demnu de esemplulu ei: Onorabileloru dómne ale acésti tienutu li s'a oferitu ocaziune de a documentá si prin fapte ca sunt ceea ce se numescu cu mandria romane, ér' femeile tíerane romane se voru aretá demne de nobilele loru conducátore. — Déca au avutu sensu óre-candu cuvintele nemuritoriulu bardu nationalu: „Preoti cu crucea in frunte, ca-ci óstea e chrestina, devis'a e libertatea si scopulu ei prea santu,“ atunci 'lu au de presentu, candu crucea lupta in contra paganei semilune, candu umanitatea sangeru in contra barbarismulu, candu sangele fratiloru nóstrei curge si va curge inca pentru onórea si glori'a numelui romanu. I. P. P.

Orade'a, 21 Oct. 1877.

Se vorbim ceva despre capitulu gr.-cath. Oradanu. Aici sunt 6 canonici cu plat'a graduata dela 1100 fl. pana la 1800. Acést'a suma o primesce prepositulu; de unu anu încóce inse primescu ceva aucta personale, — prepositulu 1000 fl., deci estu-a are la anu 2800 fl. — Murindu prepositulu Borbol'a in lun'a lui Augustu, unu stallu canonicale si prepositur'a a devenitu vacante. Pentru dobandirea acestora s'a incinsu o adeverata venatória. Se vorbesce, ca episcopulu este espusu la pressiu-neá ómeniloru de positiune inalta in privinti'a candidatiunei canonicului. Sunt recomandati ómeni, cari au fostu buni cortesi, si renumitulu domnu dela Alb'a-Iuli'a, carele de presinte n'are nici parochia nici inspectoratu, ergo va fi bunu de canonicu. Sunt aspiranti pana la 15 insi.

Episcopulu pentru cá se scape atatu de presiunea de susu, catu de obruderile de josu, si-a luat refugiu la sufragiulu universalu, adeca a provocatu pe cleru si respective preotimea, ca fiacarele se'si dé votu secretu, ca „pe cine 'lu voiesce de canonicu“. De atunci încóce aspirantii n'au nópte, n'au Dumineca in septemana, ci alérgea pentru castigarea voturiloru, ca-ci vedi bine, inspiratiunile spiritului santu nu potu sosi pe alta cale. Precumu scimu, episcopulu va merge la Pest'a si va face propusetiunea de acolo. Cu conferirea prepositurei, precumu se aude, episcopulu voiesce a onorá pe fostulu economu la Beiusiu sub tempulu intercalare, delaturandu pe canoniculu senioru. Multe se audu despre modulu de calumniare pana la locurile mai inalte si despre favoruri, cu tóte aceste noi tienemu la sentinti'a strabunului nostru „magna est veritas et praevalabit“.

F a b r i c i u s .

Buletine dela teatrulu resbelului.

Poradim, 10 Oct.

Eminentiei Sale parintelui mitropolitu primatu alu Romaniei.

Eri, cu ajutoriulu celui prea Inaltu, a avutu locu sfintirea bisericeii de aici dia Poradim in presentia M. S. si si a obstei acestui satu. Hramulu s'a hotaritu a fi sf. marele mucenicu Dimitrie. Cu acésta ocaziune s'au redicatu rugaciuni catra celu a totu Poternicu, ca sa ajute si se protéga ostirile russo-romane dinaintea Plevnei. Sfinti'a s'a protopopulu din Turnu-Magurele a saversitu sfintirea.

Semnatu: C A R O L U .

List'a oficiariiloru morti si raniti in afacerea dela 7 Oct. st. v.:

Oficiari morti: Capitanu Ganescu D. din regimentulu 7 de linia, sub-locot. Lemnea D. din reg. 7 de linia.

Oficiari raniti: Locot.-colonelu Grigorie Ionu din reg. 7 de linia, capitanu Toporanu din reg. 5 de dorobanti, capitanu Dimitriu Neculcea din reg. 5 de linia, locot. Oprea Vasile din reg. 5 de dorobanti, locotenentulu Epurénu din batalionulu 1 de venatori, locotenentulu Stefanu V. din reg. 13 de dorobanti, locotenentulu Gafencu din reg. 14 de dorobanti, locotenentulu Tarsiorénu din reg. 7 de linia, locot. Maroténu P. din reg. 5 de dorobanti, sub-locot. Ionescu Ión, din reg. 7 de linia, sub-locot. Scarlatescu din reg. 13 de dorobanti, sub-locot. Parapénu C. din reg. 7 de linia, sub-locot. Vasilescu Ión din reg. 13 de dorobanti, sub-locot. Galusca Eugenu din reg. 13 de dorobanti, sub-locot. Vasilescu Grigore din reg. 13 de dorobanti, sub-locot. Danescu Nicolae din reg. 14 de dorobanti, sub-locot. Papazolu din statulu-majoru alu divisiunei.

Ordinu de di alu comandantului cavaleriei armatei de vestu.

„Luptele dela Telisiu, Gorni-Dubnicu, Seme-ret-Trestenik, precumu si diferitele espeditiuni incredintiate de mine cavaleriei romane, au doveditu intr'unu modu stralucitu bravur'a, tienut'a perfecta si esactitudinea in servitiu a brigadeloru de rosiori si de calarasi, precumu si a bateriei de artileria calarétia romana. Aceste mari calitati sunt datorite mai cu deosebire meritului comandantiloru de brigade, colonelii Cretiénu si Formarcu si comandantiloru celor patru regimente de cavalerie, precumu si perfecteii distinctiuni a intregului corpu oficiarescu.

„Chiamatu de Majestatea S'a imperatulu la alta destinatiune, voiú pastrá in totu-déun'a o aducere aminte de sincera stima pentru regimentele de elita romane ce amu avutu onórea a avé sub ordinele mele.

Locotenentu-generalu, K r y l o f f .

Noutati diverse.

— (Tergulu de tómnalu Brasiovului,) ce se tienú in septeman'a trecuta, a esitu relative mai bunu, decatu altele din cei trei ani trecuti. Dicemu relative, din cauza ca pana acuma avuseramu terguri de tiéra nespusu de rele. Dér' vite cornute nu erá multe, precumu se scie de frie'a bóleloru, care intr'aceea se si aratá in proportiuni insufatórie de grija, anume in vecin'a Secuime, unde la S.-Szt.-György s'au bolnavitu dintr'odata 78 de vite, din care 22 au peritu si 2 au fostu ucise. S'au luatú tóte mesurile spre a sistá propagarea ciumei de vite. Manufacturi tieranesci si anume panura, pensarii, straie, dela Sacele Branu, Schiaiu etc. erá in cantitati mari, si totusi cu pretiuri bunicele, din cauza ca se cumpará pentru piatile Romaniei. Victualii destule, cerealii in cantitati cá in anii cei mai buni. Din Romani'a venise papusioiu (cucuruзу) fórte multu, éra pretiulu la celu vechiu, uscatu perfectu, computatu pe galét'a de Ardealu (64 cupe) erá pana la 5 fl. v. a. In Romani'a este numai cu 2 fl. 40 cr. pana 2 fl. 50 cr.; dér' carausi'a e scumpa cá niciodata.

— (Dlu Emile Picot scrise tene-rime i romane din Budapest'a,) in urm'a adresei de condolintia a acesteia la mórtea ilustrului Thiers, urmatórele ronduri: „84, Avenue de Wagram, Parisu, in 15 Sept. 1877. Prea stimata domnule, intorcendu-me eri la Parisu dupa o calatoria mica, am aflatu frumós'a scrisóre, ce ati bine-voitu a 'mi adressá din partea junimeii romane studióse din Budapest'a. — Poteti fi siguru domnule, ca toti cetitorii diarielor francese au primitu cu viua simpathia si viua multiamire testimoniulu de fratieta, ce ni l'au datu latini din Orientu in diu'a de dorere, candu amu inmormentatu pe marele patriotu Thiers. Cris'adin laintru de care suferimu noi dela 16 Maiu încóce, nu ne permite a ne ocupá asia cumu amu voi cu cele ce se petrecu in tierile din Europ'a resariténa, dér' cu tóte aceste me simtu mandru de partea ce au luatú romanii in luptele sangeróse la Plevna. Eunu-culu se apera cu tóta anim'a, fiindu-ca scia bine, ca a sositu pentru densulu ór'a mortii; dér' va invinge dreptulu. 'Mi pare reu, ca nu mai potú parasí postulu din Parisu, ca altu-feliu asiú fi fostu fericitu de a vedé cu ochii proprii triumfulu chrestiniloru. Primiti etc. E. Picot.

— (Appellu). Ne luamu libertate a adressá cu tóta stim'a appellulu acest'a catra prea onorabilii domni autori romani, se aiba bunatate a onorá societatea nóstra literaria „Petru Maioru“ cu cate unu esemplariu gratuitu din operatele care le au edatu pana acuma, séu le voru edá, aducundu astu-feliu societatea in posesiunea instrumentelor, cari i sunt neincungiuratu necessari, cá se póta corespunde chiemarii séle, si cari din lips'a midiulóceloru nu le póte castigá. Ridicamu acestu appellu cu convingerea, ca prea on. dd. autori nu ne voru denegá ajutoriulu. Din siedinti'a comitetului tienuta la 21 Octobre st. n. a. c. Budapest'a (Waiznergasse 12) in 24 Oct. 1877. Augustinu Dumitreanu vice-presiedinte. Nestoru Opreanu secretariu.

— (Convocare.) La adunarea generale a „Reuniunei invetiatoriloru romani din Chioru“ ce se va tienea in scóla romana din opidulu Siomcut'a-mare in 11 Novembre a. c. st. n. la 10 óre a. m. sunt invitati a luá parte toti on. membri ai Reuniunei, cumu si alti amici ai invetiamentului. — Intre importantele obiecte ce se voru pertractá, va fi si alegerea presiedintului Reuniunei pre tempulu de 3 ani. — Siomcut'a-mare la 25 Oct. 1877. — Teodoru Blaga, v.-pres. reun. Eli'a Popu, not. reun.

Ajutoria pentru raniti.

Kétegyháza, Octobre 1877.

Onorate dle Redactoru! Binevoiti a dá locu in pretiut'a Dvóstre foia la urmatórea contribuire pentru ranitii romani, roganduve a publicá si numele contributoriloru, ér sum'a de 9 fl. v. a. ve rogu se o dati dlui Diamandi I. Manole, cá se o tramita la destinatiunea ei. Contributorii sunt din Kétegyháza si anume:

M. Ardelzanu, parochu 1 fl., G. Chirilescu parochu 1 fl., Subscrisulu 1 fl., Tom'a Benchizianu, subofic. din Roman. reg. V-le 1 fl., Teodoru Pop'a 1 fl., Mihaiu Sabeu

1 fl., Georgiu Grosu 1 fl., Ier. Pop'a 50 cr., Mihaiu Cristianu 40 cr., At. Santeu 40 cr., Georgie Sabeu jun. 20 cr., M. Poptelecanu 10 cr., I. Bejiganu 10 cr., Pet. Selegeanu 10 cr., Ionu Cigiru 10 cr. si Mihaiu Moldovanu 10 cr. Sum'a 9 fl. v. a. Alu M. o. Dvóstre stimatoriu

Iosifu Ardeleanu.

Anunciu.

Subscrisulu am onóre a incunoscintiá pre onoratulu publicu, cum-ca am deschisu cancelaria advocatuala in Timisiór'a piati'a Losonczy Nr. 99.

MANUILU UNGURIANU,

1—3

advocatu.

Anunciu.

Subsemnatulu am onóre a aduce la cunoscinti'a on. publicu romanu: cumca cu inceputulu anului 1878 am de cugetu a pune sub tipariu unu opisiuru fórte interessantu pentru publiculu nostru; bá asia dicundu uniculu in feliulu seu, si va fi intitulatu „Collectiune de Recepte“ din economi'a de casa, din campu, din industria, comerciulu si chemia. De acestu opisiuru se va poté cu multu succesu folosi ori care economu, industriasiu, meseriasiu si fabricantu, cuprindiendu preste 400 patru sute recepte folositoare, cari in cea mai mare parte au fostu necunoscute onoratului publicu. Cu acestu opisiuru multi 'si voru poté formá unu soiú nou de venite, unu ramu nou de industria prin fabricatiuni cari pana acuma nu le-au fostu cunoscute, prin urmare lasu se urmedie cateva numiri din cuprinsulu aceluia: pregatirea diferiteloru sapunuri a tinlei, a licuoruriloru, a inghiatiatelor, a vinuriloru fabricate francese, a otietului, a nasprelei, estrase si esentii, cleiuri diferite, céra de sigilatu, spalatu curatitulu vestmintelor, apa de spalatu pentru dame, ape mirositoare, apa de Cologne, eau de lustre, eau de princesse, extractu de absinta, receptu contra frasului, limbricului cordilatu, sgarciuri si colera, medicina pentru vite si animale de casa, pregatirea mai multoru unguenturi pentru diferite rane si bóle, pregatirea rumului din spiritu, focuri artificióse, vapsirea peiloru si a penelor de podóba pentru palarii, si alte multe, ce in acestu anunciu nu se potú enumerá. — Publiculu si cu deosebi intelliginti'a romana e rogata a me sprigini in asta intreprindere, prin care cugetu a face unu mare servitiu onoratului publicu romanu si a astupá intru adeveru o lacuna, a carei lipsa s'a simtitu de multu la populu nostru.

Pretiulu de prenumeratiune e fórte moderatu, incatu si celu mai sermanu economu inca 'si póte castigá acestu opisiuru fora de a simiti ceva greutate. Pentru prenumerantii cari voru trimite banii anticipativu pana in finea anului 1877 pretiulu e 50 cr. de esemplariu. Pentru acei prenumeranti, cari voru solvi numai la primirea opului e 65 cr. Pentru neprenumeranti 80 cr.

Prin urmare binevoiti cólele de prenumeratiune, eventualu cu bani incassati pana la finea anului 1877 ale trimite la subscrisulu autoru in Nyiregyháza comit. Szabolcs. Colectantiloru dela 8 esemplare alu 9-lea li se dá gratisu.

Grigoriu T. Miculescu.

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu espira cu 1 Novembre st. v., cá se grabésca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li se tramita foi'a regulatu.

P. T. domnii noiú abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele esactu, aratandu si post'a cea mai aprópe de loculu unde locuiescu.

Abonamentele se potú face in totu timpulu cu conditiunile din fruntariu. Scrisorile sunt a se adressá la

Redactiunea

„GAZETEI TRANSILVANIETI“
in Brasiovu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 30 Octobre st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.95	Oblig. rurali ungare	79.50
5% Rent'a-argintu (impromutu nationalu).	66.80	„ „ Banat-Timis.	77.—
Losuril' din 1860	110.—	„ „ transilvane.	75.—
Actiunile bancii nation.	830.—	„ „ croato-slav.	85.—
„ instit. de creditu 212.25		Argintulu in marfuri	104.20
Londr'a, 3 luni.	117.90	Galbini imperatesci	5.64
		Napoleond'ori	9.49
		Marci 100 imp. germ.	58.35

Redactoru respundietoriu si editoru

I A C O B U M U R E S I A N U .

Editiunea: Cu tipariulu lui

I O A N E G Ö T T si fiu H E N R I C U .